

Krytyczna analiza mediów

Pytania służące krytycznej analizie mediów

W poniższych pytaniach zwrócono uwagę na sposób, w jaki media formułują informacje. Przeczytaj szwedzki tekst „[Pierwsza wojna światowa – nieunikniona katastrofa?](#)” i angielski artykuł „[Strzał, który wywołał pierwszą wojnę światową](#)”, a następnie przeanalizuj poniższe pytania. Przyjrzyj się również ilustracjom w artykule „Morderstwo, które rozpętało wojnę” autorstwa Søren Aagaarda. W przypadku tego artykułu skup się przede wszystkim na ilustracjach. Nie musisz czytać go dokładnie.

1. Korzystanie ze źródeł
  - a. Z jakich źródeł korzystali Peter Englund, autor szwedzkiego tekstu i Christopher Clark, autor angielskiego artykułu?
  - b. Czy wielcy historycy również powinni podawać źródła informacji? Omów tę kwestię z kolegą.
2. Czy tekst można było napisać inaczej?
  - a. Porównaj treści obu artykułów. Czym się różnią?
  - b. Porównaj artykuły z informacjami w twoim podręczniku i Wikipedii – jak opisano główne postacie i wydarzenia?
3. Jak wiarygodny jest według ciebie ten tekst?
4. Jakie teoretyczne podejście (bądź uprzedzenia) reprezentuje autor? Jakie teoretyczne punkty widzenia dostrzegasz w tekście?
5. Teoretyzowanie wbrew faktom jest w porządku?
  - a. Czy uważasz, że teoretyzowanie wbrew faktom, takie jak spekulacje autora szwedzkiego tekstu, jest dopuszczalne z historycznego punktu widzenia? Zastanów się i uzasadnij odpowiedź.
  - b. Porównaj swoją odpowiedź z odpowiedzią kolegi i spróbuj znaleźć różne argumenty za i przeciw takiemu teoretyzowaniu.

6. Twoja własna historia

Wysuń własną teorię wbrew faktom, dotyczącą np. rewolucji francuskiej lub przyczyn wybuchu II wojny światowej. Napisz krótki tekst opisujący, co by się stało, gdyby sprawy potoczyły się nieco inaczej.

7. Artykuły popularnonaukowe o tematyce historycznej

- a. Po czym można poznać, że teksty „Pierwsza wojna światowa – nieunikniona katastrofa?” i „Strzał, który wywołał pierwszą wojnę światową” napisano dla magazynów popularnonaukowych?
- b. Porównaj tytuły i wyróżnione fragmenty w obu tekstach.
- c. Jak sądzisz, czym charakteryzują się tytuły i opracowanie graficzne artykułów w czasopismach popularnonaukowych?

8. Przyjrzyj się ilustracjom w trzech czasopismach

W jaki sposób tekst i ilustracje umacniają męski punktu widzenia, dominujący w analizie historycznej?